

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Bod 5 – Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Bod bol zaradený na rokovanie HSR dňa 08.12.2025 Úradom geodézie, kartografie a katastra SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona precizuje a dopĺňa právnu úpravu katastrálnych konaní. Návrhom zákona sa zjednodušuje návrh na začatie katastrálneho konania v listinnej podobe. Podrobnejšie sa upravuje konanie o zázname, pričom sa zavádza možnosť vykonania záznamu v časti. V súvislosti s prístupom k údajom katastra prostredníctvom katastrálnych portálov sa zavádza povinná bezplatná autentifikácia za účelom plnenia povinností vyplývajúcich z právnych predpisov upravujúcich nakladanie s osobnými údajmi a za účelom zabezpečenia ochrany osobných údajov osôb evidovaných v katastri, ako aj za účelom zabránenia zneužívania údajov katastra. Návrh zákona taktiež ustanovuje novú skutkovú podstatu priestupku ako aj porušenia poriadku na úseku katastra nehnuteľností a to neoprávnené spracúvanie údajov katastra nehnuteľností. Zároveň sa zavádzajú niektoré nové správne poplatky na úseku katastra nehnuteľností.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť 01.01.2027, okrem vymedzených bodov, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona spresňuje znenie niektorých ustanovení, podrobnejšie upravuje konanie o zázname, zavádza sa povinná bezplatná autentifikácia na prístup k údajom a zavádzajú sa niektoré nové správne poplatky. **Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v ktorom sme zotrvali na rozporoch k ustanoveniam o úprave poplatkov.**

RÚZ odporúča návrh na ďalšie konanie s nižšie uvedenou pripomienkou.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná pripomienka / postoj RÚZ k úprave poplatkov za prístup k údajom katastra nehnuteľností

A. Hoci nesúhlasíme so zavedením poplatkov za nahliadanie do Katastra, chápeme potrebu konsolidácie verejných financií, ktorá žiaľbohu prebieha aj takouto pre verejnosť skrytou formou. Pokiaľ tieto poplatky budú do 20€ za mesiac pri neobmedzenom počte nahliadnutí, ako bolo prerokované a prisľúbené na rozporových konaniach, je to pre podnikateľský sektor predbežne a dočasne únosné. Pokiaľ by však došlo k navýšeniu tohto poplatku v budúcnosti, budeme to rozporovať, nakoľko najmä pre vlastníkov a správcov technickej infraštruktúry, developerov, poľnohospodárov ako aj iné odvetvia je nahliadanie do Katastra vyvolané našimi ostatnými zákonnými povinnosťami.

B. Špecificky pre oblasť elektronických komunikácií je priamo účinné Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1309 z 29. apríla 2024 o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/2120 a zrušuje smernica 2014/61/EÚ (akt o gigabitovej infraštruktúre), ktoré stanovuje zníženie nákladov na budovanie sietí a nie ich navyšovanie.

C. Žiadame, aby mali všetky kompetentné subjekty rovnaký prístup k dátam Katastra, napr. GIS mapy a pod. by mali byť sprístupnené aj projektantom, stavebníkom, nielen geodetom.

D. Žiadame zohľadnenie reciprocity, nakoľko vlastníci technickej infraštruktúry majú poskytovať dáta do Katastra, ako aj do viacerých iných IS verejnej a štátnej správy (a to aj napriek princípu „jedenkrát a dost“). Toto poskytovanie by malo byť tiež finančne kompenzované, alebo aspoň recipročne vyvážené.

E. Prijatie nového Občianskeho zákonníka vyvolá v priebehu roka k ďalšiu novelu Katastrálneho zákona. V prípade, že by prax ukázala problémy s novým režimom nahliadania do údajov Katastra, alebo inými ustanoveniami, budeme zbierať podnety a predložíme ich pri najbližšej novelizácii, či už v MPK alebo priamo pri prerokovávaní v NR SR.

Zdroj: RÚZ